

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egyes évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A törvényszék új ügyvitele.

A folyó hó 23-án törvényszékünkél életbelépő új ügyviteli szabályok tekintetében az egyes ujonnan alakítandó irodákat, továbbá a pénzek és értékek kezelésének módját ismertettük. Jelen cikkünk keretében a feleknek nyújtandó értesítésekről óhajtjuk a lényegeseket elmondani. Az értesítés tárgya csak az ügyvitel és az ügykezelés körébe vágó valamely körülmény lehet. Minden bírósági iroda bárkinek arról adhat értesítést, ami a kezelési könyvek adataiból az iratok megtekintése nélkül kitűnik.

A főljstrom vezetője köteles a felek az ügy érkezéséről, főljstromszámáról és előiratairól, amennyiben arra további joglépések alapjául szüksége van, írásbeli bizonyítványt is adni. Iratok tartalmáról, ügyek elintézési módjáról a felek csak akkor nyerhetnek értesítést, ha az iratok megtekintésére joguk van, vagy arra engedélyt nyertek. Büntető ügyben a törvényszék elnöke az eljárás sikerének, vagy más jogosult közérdeknek biztosítása végett esetenként az értesítésadást megtilthatja. Ez a tilalom

azonban az ügyben érdekelt felekre, a sértettre és képviselőikre nem vonatkozhatik.

A főljstrom és a névmutató adatairól hétköznapiokon délelőtt 9—1 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9—11 óráig kell értesítést adni. Hétköznapiokon távbeszélőn is lehet értesítést kérni, azonban csak reggel 8—9 óra között. A külön irodákban és az irattárban az értesítésadás és az iratok megtekintésének idejét hétköznaponként egy, de legfeljebb két órai időben a törvényszék elnöke állapítja meg.

A fennebb már jelzett időn kívül csak tudakozódólapal jelentkezéssel kaphat értesítést és engedelmet az iratok megtekintésére és lemásolására. Ugyanazt a tudakozódólapot csak egy ügyben és egy alkalommal lehet használni. Ugyanarra az ügyre vonatkozólag azonban egy tudakozódólapal egyidejűleg több körülményre is lehet értesítést kapni. Büntető ügyben a jogosultak a hivatalos órák alatt a fennebb megszabott időn kívül is tudakozódólap nélkül nyerhetnek értesítést. A tudakozódólap a főljstromvezetőnél vagy a törvényszék elnöke részéről kijelölt más sze-

méllyél 10 fillérért kapható. A tudakozódólap előlapját a fél tölti ki, illetve azt az előtte ismeretlen adatok feljegyzése végett a főljstromvezetőnek átadja. A fél jegyzi fel a tudakozódólap hátlapján az értesítés alapjául szolgáló kérelmet is. Amennyiben a fél az ügy iratainak megtekintését vagy lemásolását óhajtja s e végből külön engedelemre van szüksége, engedelemért az illető helyre fordul.

A fél előszóval, kívánatra pedig a tudakozódólap kitöltésével nyer értesítést. Ha az értesítést előszóval nem lehet azonban megadni, az értesítést a tudakozódólaphoz tartozó levelezőlapal kell a féllel közölni. A tudakozódólapot mind polgári, mind pedig büntető ügyben borítékban postán is be lehet a bírósághoz küldeni. Az ilyen tudakozódólapot, amennyiben a főljstrom adatai alapján végleg elintézni nem lehet, a főljstromvezető a hiányzó adatok kitöltése után szabályszerű elintézés végett a megfelelő helyre juttatja. Az értesítést a félnek nyomban meg kell adni s a postán érkezett, valamint a fél által postai elküldés végett ott hagyott értesítőlapokat még a beérkezés napján válasszal el kell látni és postára adni.

DENDRIN

gyümölcsfák betegségei és kártevői ellen
a legmegbízhatóbb permetező szer.

G y á r t j a:

Arenarius-művek, Pozsonyligetfalu.

K a p h a t ó

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer- és csemege-nagykereskedők
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

Kérjen használati utasítást.

Vasúti és postai szétküldések naponta!

Telefon szám 29.

100-21

Ha az a körülmény, amelyről a fél értesítést kér, még be nem következett, ezt kell az ügy egyéb kezelési adatainak közlésével a félnek tudtára adni. A vevények beérkezéséről értesítést célzó tudakozódólapot azonban, ha a vevények az irattárba még be nem érkeztek, a vevények kezelésére szolgáló helyen kell tartani s beérkezésük után válasszal ellátva a félnek megküldeni. Ha az ügyiratok nincsenek az irattárban s az irattárnok a vevényeket vagy egy részüket abba az irodába küldötte, amely irodában az ügy iratai vannak, az utóbb érkezett értesítődólapot a válasz megadása végett szintén oda juttatja. Ha kért értesítés megadása akadályba ütközik, a felet erről a tudakozódólap részét képező levelezőlapon kell értesíteni.

Az elnök a tudakozódólapokat tömbönként adja át a főljástromvezetőnek. Egy tömbben száz darab számított tudakozódólap van. A tudakozódólapokat a feleknek nagyobb számban is ki lehet adni. A fél a törvényszék elnöki irodájában teljes tömböt is vehet. A tudakozódólap bármely bíróságnál használható. A tudakozódólapokból befolyt összeg a kezelőszemélyzet érdekeit szolgáló intézményekre fog fordíthatni. Akár szóval, akár írásban adott értesítés nem tekinthető a bíróság hivatalos intézkedésének.

Ezeket tartottuk szükségesnek általános tájékozódás végett az értesítés módjáról elmondani.

A becsület védelme.

A sajtótörvény javaslatának előterjesztésekor bejelentette az igazságügyminiszter a képviselőházban, hogy az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztálya egyik tagjának megbízást adott a becsület védelméről szóló novellaris törvényjavaslat tervezetének kidolgozására. Az előadói tervezet elkészült s azt az igazságügyminiszter nyilvánosságra hozta. A javaslat felkarolja a becsületnek ugy büntetőjogi, mint pedig magánjogi védelmét, részben újonnan szabályozza a hatáskört és ezenfelül a bűnvádi perrendtartás néhány rendelkezését módosító eljárási szabályt is tartalmaz.

A törvényjavaslat lényegesen kibővíti a rágalalmazásnak a büntető törvény által adott meghatározását, amennyiben a javaslat szerint a rágalalmazás vétségében nemcsak az válik bűnössé, aki másnak bűncselekményt vagy becsületlenéget imputál, hanem az is, aki oly tény állít vagy híresztel valakiről, amely valóság esetében annak hírnevét rontaná vagy pedig hitelképességét csökkentené. A rágalalmazás megállapításához a javaslat szerint nem szükséges több személynek

jelenléte. A mai törvény a becsület-sértést, ideértve a tetteges bántalmazást is, csupán ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteti. A javaslat szerint a becsületsértés vétsége nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés, ha pedig a becsületsértés feltűnően durva, vagy ha azt aljas indokból követték el, a büntetés három hónapig terjedhető fogház és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.

A rágalalmazásnak és becsületsértésnek minősített esete, ha a sértést a törvény által alkotott testület, annak bizottsága vagy tagja, hatóság vagy pedig hatóság által törvény alapján alakított bizottság, hatóságnak vagy ily bizottságnak tagja, közhivatalnok vagy ügyvéd ellen hivatásuk gyakorlására vonatkozólag követték el. Ugyancsak minősített eset, ha a rágalalmazást vagy becsületsértést sajtó útján vagy egyébként nyilvánosan követték el. A javaslat a valóság bizonyításának jogát a tényállításra szorítja. Feltétlenül helye van a valóság bizonyításának abban az esetben, ha a törvény által alkotott testület, annak bizottsága vagy tagja, hatóság, törvény alapján alakított bizottság, hatóságnak vagy ily bizottságnak tagja, közhivatalnok vagy ügyvéd a sértett és az állítás vagy a híresztelés a hivatás gyakorlására vonatkozik. Helye van továbbá a valóság bizonyításának, ha a sértett a bizonyítást maga kívánja, ugyancsak, ha az állított vagy a híresztelt tény miatt a bűnvádi eljárást az állítás idejében már megindították. Ezekben az esetekben felül a valóságot akkor lehet bizonyítani, ha a vádlott igazolja, hogy közérdekből cselekedett, vagy pedig igazolja, hogy az állítás vagy híresztelés jogos magánérdeknek előmozdítására vagy pedig megvédésére szükséges volt.

Ha az állítás vagy híresztelés a családi élet viszonyaira vonatkozik, vagy a női becsületet támadja meg, ugyancsak, ha az állítás vagy a híresztelés oly bűncselekményre vonatkozik, amely csak magánindítványra üldözhető, a jogosult azonban magánindítványt nem tett, vagy azt visszavonta, a valóság bizonyításának csak az esetben van helye, ha a vádlott igazolja, hogy közérdekből cselekedett, vagy hogy az állítás, vagy a híresztelés jogos magánérdeknek megvédésére szükséges volt. A bizonyítási eszközök tekintetében egyedüli korlátképpen állítja fel a javaslat, hogy a bűncselekményt, ha amiatt a bíróságnál eljárást tettek folyamatba, egyedül a bíróságnak jogerős határozatával lehet bizonyítani és ugyanez áll fegyelmi vétség esetében is, ha a fegyelmi eljárás bíróságnál, mint fegyelmi hatóságnál indult meg.

A mai joghoz képest új rendelkezés, vagy ha a rágalalmazás vagy becsületsértés elkövetésére a sértettnek jogtalan, kihívó vagy botrányt keltő viselkedése adott okot, a bíróság a bűnösség megállapítása mellett felmentheti a vádlottat a büntetés

alól. Új rendelkezés az is, hogy a bíróság mérlegelésétől függ az ítélet közzétételének elrendelése.

A sértett a rágalalmazással vagy a becsületsértéssel okozott vagyoni kárának megtérítésén felül nem vagyoni kárért is megfelelő pénzbeli elégtételt követelhet, amennyiben ez tekintettel az eset körülményeire, a méltányosságnak megfelel. A nem vagyoni kárért járó elégtétel összegét a bíróság az összes körülményekre, különösen az érdekelt felek vagyoni viszonyainak is figyelembe vételével, belátása szerint állapítja meg. Eltérés a mai jogtól a javaslatnak az a rendelkezése, hogy oly rágalalmazás és becsületsértés esetében, amely a közhivatalnokot hivatásának gyakorlására vonatkozólag érte egyedül a közhivatalnok felettes hatóságának felhatalmazása alapján lehet a bűnvádi eljárást megindítani. Kimondja a javaslat még azt is, hogy a feleknek egyező kérelme alapján a nyilvánosság kizárását a főtárgyalásról el kell rendelni, kivéve ha oly rágalalmazásról vagy becsületsértésről van szó, amelyet hatóság vagy pedig közhivatalnok vagy végül ügyvéd sérelmére a hivatás gyakorlására vonatkozóan követték el.

Március 15-ének megünneplése.

Zombor város nagyközönségének lelkes pártfogásával ünnepelte meg a „Március 15-iki ünnepélyt Rendező Bizottság” 1848. év március idusának emléknapját. A derült, szép idő verőfényében impozáns, hazafias csoport vett részt az ünnepélyes istentiszteleten és zarándokolt el II. Rákóczi Ferenc, majd Schweidel József szépen földiszított szobrához. Az őszinte, mély lelkesedés mindenképpen méltó volt arra, hogy a nagy idők és nagy nap történetét föllevenítse.

Az ünnepélyes istentiszteleten a polgársággal együtt megjelentek a különböző testületek, dalegyesületek, a főgimnázium, a felsőkereskedelmi és polgári fiúiskola ifjusága. A misén a kaszinó egyesületi és iparos dalárda együttes, hatalmas kart alkotott. E hazafias ünnepen való együttes szereplés, a produkálás művészibb tökéletességét, különösen honorálandó és remélhető, hogy a jövőben folytatódni fog a két testvér egyesület további folytonos megértő érintkezésével. A misén Flech Imre Gaal „Andante Religiosoját” gyönyörűen hegedülte az agilis karmester, Tomcsányi orgonakiséréte mellett. Major József és Jámor Béla pedig sikerült duót énekeltek.

Az ünneplő tömeg Rákóczy szoborhoz zarándokolt azután. Itt a gimnázium ifjusága igazán magvas és szép ünnepélyt tartott. A „Himnusz” énekeltek, majd Pethő Zoltán VIII. o. t. intelligens fölfogással szavalt, Gara Sándor VIII. o. t. méltató ünnepi beszéd kíséretében megkoszoruzta a szobrot és végül Faragó Gyula VII. o. t. hatalmas hangú záró szavata következett. A felsőkereskedelmi iskola koszorúját Jámor N. VII. o. t., a polgári iskoláét Répits István IV. o. tanuló helyezték le hazafias mondataik elhangzása után. Végül az egyesített dalárdák Huber: „Fohász”-át a legnagyobb sikerrel énekeltek.

A Schweidel-szobornál szintén a két dalárda énekelt megnyitó és ünnepélyt be-

rekesztő dalt, míg közben Vértési Károly a vértanu családja, Maurer Nándor III. o. t. a felsőkereskedelmi iskola nevében helyezték le koszorúikat.

Délután 4 órakor, a városháza dísztermében, minden zugot elfoglaló, lelkes publikum előtt nagy erkölcsi sikerű ünnepély volt. A sikerben része van a két dalárdának, mely a Himnuszt, a Szózatot és egy alkalmi dalt énekelt Szántó Károly karmester vezetésével. Nagyon üde, bájos volt Krieg Margitka szavalása (Ábrányi: „Erős hit”) valami kiváló volt Jámber Bélaé is, ki „Honvédek sirja fölött” című saját szerzésű versét adta elő. A közönség hatalmas tapsalattal szerezte fel őket. A nagy napról Horváth Dezső polgári iskola tanár emlékezett meg ünnepi beszéd alakjában. Az ünnepélyt Vértési Károly elnök buzdító zárószavai rekesztették be.

Horváth Dezső a következő ünnepi beszédet mondta:

Mélyen Tisztelt Ünneplő Közönség!

Ismerem egy szép emlékművet: az „Ébredező Szabadság”-ot ábrázolja az! Ül, évezredek szolgásgától megtörten a szabadság műalakja! Áll mellette az emberiség lelkébe bevilágító, örökéző fáklyájával: a szabadság géniusza. A lebeklyóztott karokról lepattan a bilincs és a felszabadult jobb acélt markol. A mindenkor hatalmaságtól kiszípolozott erő forradalmi eszközzé lesz. Cél: az emberiség megváltása a szolgásgától. Az eszme megvalósításának gondolata a lelkesülés, az önfeláldozás nemes vonásait rajzolják a szenvedő arcra. A szemekben pedig kigyul a lelki tűz és rajongó pillantás illeti a jótékony mentőt, mely megmutatja a dicsőség — a halhatatlanság útját.

A történelemnek egy korszakát is megüllete a szabadság géniusza és a kijelölt út — amelyet az emberi jogokért folyó harc a hősök millióinak vérével áztatott — Ő és Ujvilág majdnem minden nemzete meglutotta. A fölvilágosult, tapasztalati tudás volt az az örökéző szövetség, mely a népek ébredező öntudatát táplálta. A szabadelvűség nyomán feltámadó vágy pedig az az elementáris ható erő, mely átölelte a történelmi 90%-ot, eltépte bilincseit és kezébe fegyvert adott.

A bilincsek nagyon súlyosak voltak már. A nyögő emberiségre mindenkor ráarkta a maga terhét. Az ókori uralomnak végső törekvése a legyőzött gazdasági kizsákmányolása. Az emberiség további kálváriája — a középkorban — a hűbériség utvesztőjén át vezet, testben és lélekben leigázva a császári és pápai hatalom által. Az újkorban meg a vallási fanatikus gyűlölet vakítja meg az emberiség öntudatát: istenivé nő az uralkodói hatalom. „Az állam én vagyok” — a nép ellenben egyik füvet. A folytonosan nagyobbodó önfentartási szükség fölvilágosította az emberiséget, hogy az uralkodó osztály a nép munkájának összes termékeiből többet, a munkásosztály kevesebbet kap, mint amennyit kiérdemelt. Emez igazságtalan ellentét megteremtette az osztályellentétet, a gyűlöletet, azt a villanyos szikrát, amelynek csülése: az alkotmányért való küzdelem. Ez pedig az újkori történelemnek legnagyobb, legnemesebb eredménye. E küzdelemnek nincs más célja, mint az igaztalan kiváltságok megsemmisítése és a társadalom minden erőinek összhangzó, ideális munkában való egyesítése.

A bilincsek nagyon rosszak voltak már. A tengernyi könny, mit az állatias elbánás, évezredek szenvedése sajtolt ki millió szemekből, a verejtékes, kizsákmányolt munka elváltította a ványadt karok béklyóit. Az enciklopdisták művei nyomán a történelmi szellem is forradalmivá lesz. Európa egén a nagy vihart jelző felhőgomolyok tornyosulnak, vészes villámok cikáznak át a terhelt, fülledt levegőn, amely tisztításra vár. Elpattant a bilincs — kitört a zivatar a maga borzasztó fűnségében. Ismerjük e kort, amely igaztalanul

— a legnagyobb vérengzések, embertelenségek, az állami és társadalmi, a vallási rend teljes felforgatásának jegyében van beállítva az elfogult nézők elé, s amely kor kinzó procedurája profanizálja az emberi jogok eszméit, amelynek azonban megtestesítését tüzte zászlajára. Egy képet festek csak e korról.

Gyenge, leéhezt asszonyok, satnya gyermekek állnak a pékboltok előtt, hosszú fark-kakban, hogy földdel, korpával kevert kis cipőhöz hozzájuthassanak. Másutt pedig az atya, a nemes hévvel áthatott fiu küzd, hogy megmentsék a hazát s magukat. A nadrágtalanok mindegyike öntudatos munkára vállalkozik. Egyik lesz közkatona, a másik tábornok, képviselő, kormányfő, írnok, rendeletkiragasztó, bíró, esküdt. Sohse voltak azok, de az eszme, a haza a tehetségeket megérlette bennök s ők munkájukat, legtöbbet életüket is a cél megvalósítására szentelték. A legnemesebb eszmék, az emberi nemtelen szenvedélyek csodálatos kaoszában minden ember helyén állt a középkori társadalmi és uralkodói rendszer roncsain és feyverét diadalmasan összemérte a reakciós Európával.

A feyverek pedig, mit a forradalmi tömegek megragadtak, nagyon súlyosak és élesek voltak, hisz bilincsből kovácsolták azokat. Mestervágásra voltak edzve.

Megtörtént az emberiség legmagasztosabb munkája az emberi jogok: a szabadság, egyenlőség és testvériség kivívása.

Az erő pedig, mely az új lobogót diadalra vitte, a népek összetett ereje volt, amelyet ezek csak évezredek emberőrlő munkája után ismertek föl. Arra eszmélt föl az emberiség, hogy ő eddig államnak, uralkodóknak, kiváltságosoknak rabszolgája volt, holott az alkotó ő. Ledöntötte tehát henye bálványait. Megintak a trónok, meg a korhadt államépületek, mert a nagy vihar pusztító orkánya végig söpört Európán.

E forradalmakban a felvilágosított emberiség sok század mulasztását pótolta. Elsöpörte a fejedelmi abszolutizmust, amely eddig rabszolgaszamba vette s kivívta, hogy maga-magáról ezental ő gondoskodik. Megsemmisítette az emberiség különböző rétegei között felemelt palinás válaszfalakat: testvérisült az egyenlőség és szabadság alapján. Amerikában, Francia-, Olasz- sőt Osztrákországban is lezajlott a népek millióinak szabadságharca, amidőn hazánkba is bekopogtatott a forradalom szelleme. Nekünk is ki kellett állnunk a tűzpróbát, hogy a szabadság már felszentelt templomába beléphessünk.

Pedig a forradalmi időszak, mely királynak s nemesnek hadat ízent; nem volt kedvező az újításoknak. A megtorló Metternich, minden reformot csirájában igyekezett elfojtani. A konzervatív nemesség meg a régi, nemesi szabadság, jogokat akarta volna minden ég- és földindulás nélkül biztosítani. Ez az önző, multbavaló törekvés megteremtette nálunk is ellenhatáskép a szabadelvűséget. A reformpárt kisded csoportja elvégzi az előkészítés nehéz munkáját. Hazánk akkori legkiválóbb szellemei: a legnagyobb magyar, a lángelkű apostol s a haza bölcse ekkor vitták meg irodalmi és szónoki csatáikat az új Magyarországért. A közvélemény is lelkesedett az új eszmékért és ebben támogató erőt nyert a reformpárt.

Sorompóba lépett ezenkívül az ifjuság, amelynek birtoka Kossuth szavai szerint „a jövő” — és így a legmúltóbban akart gondoskodni jövőjéről. A külföldi februári és márciusi forradalmi szelek meg elfújták a reakció üres cserépbálványát, Wetternichet. Ily kedvező körülmények között gyűlt össze az 1847—48. évi utolsó rendi országgyűlés, hogy döntő csatáját megvívja az évezredek mult utolsó árnyékaival. A magyar nem riadt vissza, büszkén kiállt a küzdőtérre 1848. március 15-én. E napon pedig, hogy Széchenyi gondolatával éljek: Oly alapokra helyezték hazánk boldogságát, amelyet ő és a hangyamunkások tán évezredek verejtéke árán sem tudtak volna megvalósítani.

A világ összes szabadságharcái között ezen évszám a legnemesebb küzdelem kezdetét jelzi. A külföldi szabadságharcok forradalmi jellegűek, amelyekben a felizgatott

tömeg, megittasulva erejétől, vad és féktelen vérengzésbe fulladt bosszuálló dühében. Mindegyik küzdelem nagy árnyékot vet maga után. A magyar nemzet szabadságharca szep-lőtlen, mert vérengző, mert nem mocskolták be aljas emberi szenvedélyek. Derült és lélekemelő ünnep március 15-ike, a szabadság hajnalhasadásának napja. A Kárpátok koszoruzta föld minden magyar fia, lett légyen nemes, polgár, jobbágy, ott állt e napon egymás mellett egymásért, az összeségért. Ott ifju, öreg, honfiu és honleány — arcukon, szívében a szabadság tüze, lobogójukon az évezredek haza alkotmánya. Kezükben nincs feyver, elméjükben nincsenek bosszuálló gondolatok, mert szent az ügy, amelyért sikra szálltak. Nem romboltak, hogy újra építsenek, hanem a koronával együtt akarták az emberi jogokat és Magyarország alkotmányos jogait biztosítani. Nem törve-zuvta jutottak el a trón zsámolyához, hanem büszkén, férfias hódolattal, mely megadja a nemzet fölkezt királyának, ami őt illeti, de viszont követeli mindazt, amelyek alkotmányos és emberi életünkhöz szükségesek.

Az erkölcsi erő szál szembe a fejedelmi abszolutizmussal; a nemzeti egység tudta, az alkotmányosság évezredek joga, az uralkodóház törvénytelen politikájával mérkőzik; a megérett emberi jogok pedig a hagyományos, lealacsonyító társadalmi rendszert akarják kiküszöbölni. Többért küzdünk tehát mint más nemzetek — kevesebben, nemesebben.

Beléptünk a szabadság templomába, mint alkotmányos állam egyenlő fiai, — hálat adni. Küzdelmünk elérte hön óhajtott célját. Magyarország méltán sorakozhatott Európa más felszabadult nemzetei mellé. Március 15-ke szolgálta a nemzeti ügyet, de mint az emberi jogokért folytatott küzdelmeknek koszoruzó ünnepe: a világtörténelmi események között elsőrangú helyet foglal el.

Az eszme megtestesült, megízlelte a hazánk minden fia a nemzeti törekvések gyümölcsét. A jótékony fejedelmi kezét, mely ezeket felénk nyújtotta, fölvaltotta kamarilla megbélyegzett polip-karja. Eltűnt a lidérenyomás! Elcsúszott a februári osztrák forradalmi ház a Lajtán innen is béke honolt a tájakon! Március idusának verőfényes melegében süt-kéreztek az emberek. Előre kétszínűség, előre diplomácia, föl nemzetiségek, alkotmányt rabolni előre osztrák ármádia! Mint a korbáccsal megütött oroszlan ugrott föl a magyar! — fölébredtek, kiket a sirok takartak! A régmúlt idők ködével burkolt kuruc hősök újra születtek, „Pro Libertate” tépelt zászlói ott lengtek a csatamezőkön. A tábori tüzek újra felvillantak az éj homályában, körülöttünk ifju, férfi, öreg. Az eszme megingathatatlan harcosai voltak ők; mindannyiuk lelkét átítatta a mult szabadsághőse, a nagy hontalannak herosi emléke. A kuruc idők két örökséget hagytak hátra 48-iki ivadékaiknak, a haza szent ügyét és csatacsillagos pengéiket. Nem voltunk méltatlanok a nagy idők nagy emlékeihez! „Előre” hangoztatta a világ leghősiesebb honvédsége, előre a dicsőség útján a halálba. Harci riadó vágódott a Kárpátok oldalához, amelynek visszhangjából minden magyar kiérezte: „Itt az idő — most vagy soha! Előre!” „Szuronyt szegez!” Ágyudörgés és puskaropogás között hangzott végig elfojthatlanul Petőfi szavata, szabadságharcunk megszentelt ígéje: „A magyarok istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!” E titáni küzdelem volt epilógusa a márciusi nagy napoknak. A magyar, mely a riadóra tétova nélkül jelent meg a harctéren: elbukott, mert az eszmék váltságdíja nagy!!!

Ott, ahol az erőszak az uralkodói elv, ott a gyáva bosszuállás sem hiányozhatik. Mindent porba tipott egy szolgalelkű, abszolutisztikus nép zsoldos hada és a romok felett a durva kegyetlenség lengette diadalmasan kétszínű zászlóját. Csak az eszme nem veszett el, mert minden ideális törekvés, mely a világ népeinek sorsán ienditni akar a szebb jövő felé: szentség, mely megközelíthetetlen magasságban él azok felett, kik gyűlöllő! Ellenben megtermékenyíti mindörökké azoknak lelkét, kik sóvárogják. E kincsől nem

foszthatott meg bennünket emberi hatalom és e szent talizmán, mint folytonosan érvényesülő lelki energia, áthidalta a csaták veszélyeit, a bitók kétségbeesését, az abszolutizmus letargiáját: az áldozat nem volt hiábavaló, március idusa diadalmasan ragyog a történelemben és minden magyar lelkében!

Emlékeztünk! Ismét előttem tündököl a Szabadság Génusza! Látom mellette az áldozatkésztséget, amint a nemes gondolkodású fejnek ékét, a diadémot leteszi a haza oltárára. A ti ideálotok ez magyar nők, vésések lelkeitekbe! Feltűzeli fantáziámat a harkészség, amint az eszméktől kormányzott fizikai erő a harci buzogányt megragadja s minden pillanatban tette kész. Magyar ifjak, titeket ihleten meg e véső alatt megszületett gondolat! Látom végül a Haldokló harcost, amint a szabadságért elvérzik és nemes lelke a Magyarok Istenéhez száll. Az önfeláldozásnak e lélekemelő képe tanítson meg mindnyájunkat a glóriás csoport istenasszonyáért, Hungáriért, élni s ha kell — meghalni!

H I R E K.

Zombori naptár.

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre még változékony, enyhe idő várható, elvélve csapadékkal.

Megyeházán: valamennyi hivatalban d. e. 8—12-ig, d. u. 3—5-ig van hivatalos óra.

Városházán: a hivatalok reggel 8 órától délután 1 óráig vannak nyitva.

Törvényszéken és a járásbírósnál a hivatalos órák reggel 7 órától délután 2 óráig tartanak.

Pénzügyigazgatóságnál és a mellé rendelt számvevősnél a hivatalos órák reggel 8 órától délután 2 óráig tartanak.

M. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák ideje reggel 8 órától délután 3 óráig tart.

Vármegyei gazdasági egyesületnél a hivatalos órákat reggel 8 órától 12 óráig és délután 3—5-ig tartják.

Kir. ügyészségnél a hivatalos órák reggel 8 órától d. u. 2 óráig tartanak.

Kincstári ügyészségnél hivatalos óra d. e. 8—1-ig.

M. kir. államépítészeti hivatalnál reggel 8—12-ig és d. u. 3—5-ig van hivatal.

M. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalok d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig vannak nyitva.

M. kir. tanfelügyelőségnél a hivatalos órákat d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig tartják.

Zombori szolgabírósnál a hivatalos órák d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig tartják.

M. kir. gazdasági felügyelőségnél d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5-ig tartanak hivatalt.

Városi könyvtár: vasárnap, hétfő és csütörtök kivételével naponként délután 2—4 óráig van nyitva.

Városi színház: szerb színészek játszanak hétfő és péntek kivételével.

Kedd: este 1/9 órakor előadás az Arena moziban.

Szerda: este 1/9 órakor előadás az Arena moziban.

Meghívó. A törvényszéknél életbe lépő új ügyviteli szabályok főbb elveit a tekintetes ügyvéd urakkal és jelöltekkel megismertetni óhajtom s ezért kérem, hogy f. hó 18-án d. e. 11 órakor a főtárgyalási teremben megjelenni sziveskedjenek. **Dr. Eperjessy Béla** törvényszéki elnök.

Athelyezett telekkönyvvezetők. Az igazságügyminiszter Zöldi Gy. János újvidéki törvényszéki és Thury Lajos topolyai j. b. telekkönyvvezetőket kölesönösen áthelyezte.

Az új budapesti térparancsnok.

A Rendeleti Közlöny tegnapi száma közli, hogy a király a bélaifalvi Fekete eddigi budapesti térparancsnokot állásától felmentette és helyébe szemeréni Schorchich vezérőrnagyot nevezte ki, aki néhány év előtt városunkban mint zászlóaljparancsnok működött.

Halálozás. Weigand Tivadar polgártársunk folyó hó 13-án hosszabb szenvedés után elhalt. Temetése 14-én délután ment végbe.

Olcóbb a pénz. Rohamosan megye le a pénz ára. Az Osztrák-Magyar Bank a múlt héten a kamatlábát ismét leszállította félésszázalékkal. Így tehát a leszámítolási üzletben ma már 4 százalék a kamat. Épen két éve már annak, hogy ilyen olcsó volt a pénz.

A zombori vásár. Az idei tavaszi országos vásár folyó évi március hó 22—23-án fog megtartani. Ezen országos vásárra vésmentes helyről szabályszerű marhalevéllel ellátott bármiféle haszonállat — felhajtható, — de a vásár kezdete vagyis reggel 4 óra előtt a vásártérre állatokat felhajtani tilos. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére képest figyelemzeti a főkapitányt egy a helybeli, valamint a vidéki iparos és kereskedőket, hogy a vásáron áruikkal megjelenő iparosok és kereskedőktől, ezen minőségüket igazoló iparigazolványt, illetve a cégbejegyzést fogja követelni s így azon iparos és kereskedőt, aki ezen minőséget okmányilag igazolni nem tudja, az árusítástól elfogja tiltani. A vásár kezdete reggel 4 óra, s azon iparosok és kereskedők, kik a vásár kezdete előtt legalább 1 órával sátozt fel nem állítottak, nem az iparigazolvány, hanem az érkezés sorrendjében az utolsó sátor után sorakozhatnak. Vidékiek a vásár napját megelőző délután 5 órakor áruikat már lerakhatják, a vásári sátrak 5 méternél hosszabbra és 3 méternél szélesebbre nem építhetők. A vásári bíráskodást a kir. járásbírósnál hivatalos helyiségben (Szabadság-tér) gyakorolja, miert is netáni peres ügyekben az érdekeltek közvetlenül oda forduljanak.

Eljegyzés. Kovács Ignác községi aljegyző eljegyezte Sabjánai Mariskát.

Jóváhagyott alapszabályok.

A belügyminiszter jóváhagyta a magyarkanisai kisbirtokos és iparos helyi szövetség alapszabályait.

Eljegyzés. Dr. Popov Milorád szabályai ügyvéd eljegyezte Majinszky Olgát.

Tanulmányi kirándulás. A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete f. hó 20-án Milodánovits Simon ny. ezredes gyöngyösi mintákomlótelepének megtekintésére tanulmányi kirándulást rendez. Előtte való nap délután a hódási állami komlótelep és száritó fog megtekintésre kerülni. Este pedig az ottani fiókegyesület helyiségében a komlótermelő barátságos összejövetelt tartanak. A vendégek beszállásáról az ottani egyesület tagjai gondoskodnak. Hódásról a társaság e hó 22-én reggel 4 órakor indul a gyöngyösi tanyákra, ahol Milodánovits ezredes a kiránduló társaságot várni fogja, komlótelepét bemutatja, az újításokról s a magyar komló jövőjéről fog előadást tartani. Jelentkezéseket az egyesület kerületi titkári hivatala (Zombor, Rákóczi-ut 17.) e hó 18-ig elfogad s a jelentkezőket a részletes program felől értesíteni fogja.

Új község háza épül Ókérén.

Ókér község képviselő testülete elhatározta, hogy új község házat építtet s ennek vállalat útján leendő biztosítása céljából március 28-ig terjedő határidővel, zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Nincs nyul. A bácskai uradalmakról leverő híreket kapnak a nyulvadászok. A vadászati tilalom ideje alatt ugyanis pusztító kár lept meg a fürgé kis mezei vadakat s mindenféle arat a természetes halál közöttük. A veszedelmes betegség, a májmételey (distoma hepaticum), melynek apró férgeseké a látható bacillusai, előidézje pedig a hosszú kemény tél volt.

A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület az országos kukorica kiállításán.

Az országos magyar gazdasági egyesület által rendezett országos kukorica kiállításra f. hó 7-én csoportban 209 kisgazda rándult föl Budapestre. F. hó 8-án a Szabadságtéren gyülekeztek és Törley Gyula ügyvezető társelnök kalauzolása mellett szemlélték meg a kiállítást. Az egyesület 179 termelőtől 1143 minta-kukorica-csövet küldött fel a kiállításra. A legnagyobb szabású egyesület kiállítása volt. A bíráló-bizottság első díjjal: aranyéremmel tüntette ki az egyesület csoportos kiállítását. Több kiállító az egyéni kiállításon is díjaztatott. Aranyéremet az összes kiállítások közül csak egy bácskai kisgazda: Józsa Károly polgári iskolai igazgató kapott Titelről. Ezüstéremet Homolya Orbán Tornypusztza, Kuhn János Ujszivác. Józsa Károly Titel. Bronzéremet: Major József Bezdán, Kovalszky Lajos Ujverbász, Puskás Sándor Tornypusztza, Hesz Péter Szilágyi, Sajtos Mihály Sajkásgyörgye, Feszl Máttyás Bácsordas, Matheisz György Bácsordas. Oklevelet: Bodó Bálint, Hamar András, Gergely Péter Tornypusztza, Stocker Mihály Boróc, Ramács Mihály, Erdélyi János Mudri Ferenc Sajkásgyörgye, Kuhn Károly Ujszivác. Az ifjusági kukoricatermesztőversenyzők közül Bauer József Apatin ezüstérem, Mathész Antal Hódás és Tomik Péter Topolya bronzérem. A díjak odaítélésénél számításba jött a fajta kat. holdankenti termés nagysága, a fajazonosság és tisztaság, csövek egyenletessége, csövek alakja, hossza, benőtttsége a csucsvégén az alsó vég alakulása, magréteg mélysége, mag egyformasága, mag alakja és színe, magorok egyenletessége, sorközök alakulása, csutka és magarány.

Vadházasságok korlátozása.

A belügyminiszter körrendeletet adott ki a vármegyei és városi árvaszékeknek, melyben meghagyja, hogy a kiskorúak közti vadházasságok továbbterjedésének megakadályozása végett a szóbanlevő kiskorúak gyámjait szigorúan büntessék meg, ha azok „összeálláshoz” beleegyezésüket adták. Hasonló esetekben a büntetést a szülők ellen is alkalmazhatják, sőt jogukban áll a szülőket a szülői hatalom gyakorlásától is felfüggeszteni.

A topolyai izr. szentegylet a napokban tartott ülésén elnökké dr. Fenyő József orvost választotta meg nagy lelkesedéssel.

Torna-Club Bácsföldváron.

A belügyminiszter a Bácsföldváron alakult Torna-Club alapszabályait jóváhagyási záradékkal ellátta.

Allami sofförképző tanfolyam.

A m. kir. belügyminiszterium fenhatósága alatt álló gépjárművezetőket előkészítő tanfolyam ez év folyamán három ízben fog megtartatni. Ez év első tanfolyama április 14-től június 3-ig. A második tanfolyam június 15-től augusztus 3-ig, a harmadik tanfolyam pedig augusztus 17-től október 6-ig fog megtartatni. A tanfolyamra személyesen kérvény útján lehet jelentkezni, amely jelentkezéseket a tanfolyam gondnoki irodája maponként 5—7 óra között fogadja el. A kérvények azonban a megkívánt okiratokkal felszerelve postán is beküldhetők. A tanfolyamra a beiratkozási díj 20 korona. Tandíj 200 korona. Vizsgadíj 20 korona és azoknak, akik a fémipari szakban, vagy szerelésben járatlanok, műhelyelőkészítő elméleti és gyakorlati oktatás díja 50 korona. A tandíj és beiratkozási díj alól nincs felmentés. — Mindazoknak, kik a tanfolyam bővebb részletei iránt érdeklődnek, levélbeli megkeresésre a tanfolyam gondnoki hivatala (Budapest. X., Százados-utca 14.) „Tájékoztatót” küld.

Vizbefultak.

Nikovitz Emil szabályai járási rendőrfelügyelőnek a boldogasszonyfalvai rétben levő bérgazdaságban Jaska István gazdasági cseléd szántott. Az egyik fordulónál alásüppedt a föld s az egyik ló belecsuszott a mély halastóba, magával rántván a másik lovat és ekét is. A béres szintén bele ugrott a vízbe, hogy a lovak istrángját elvágva, azokat kiszabadítsa, de a mély vízben szegény a lovakkal együtt odaveszett.

Leszakadt háztető. Szabadkán a második körben szombaton szerencsétlenül járt egy fiatal inasgyerek, akit egy háznak leszakadt tetőzete maga alá temetett. Rechnitzer Antal a második kör 420. számú ház tulajdonosa házának tetőzetét ujjal akarta kicsereitetni, a munkához hozzá is fogtak, de az eső és szél a gyenge horogfákat meglazította és a tető lecsuszva maga alá temette Csik Mihály tizenhároméves inasgyereket. Nagynehezen tudták a romok alól kiszabadítani a szerencsétlen fiút, akinek a jobb lába eltört. A mentők a kórházba szállították.

Eluszott fenyők. Zentán a Tisza legutóbbi jégzajlása alkalmával a fűrészgártnak egy csomó fenyője is eluszott. A cég erre megbízta Olajos Ignác nevű alkalmazottját, hogy kutasson a fenyők után. Olajos addig jött-ment utánna, míg nem valahogyan fülébe jutott, hogy a fenyőszálakat Moholon fogták ki, de hogy kik, azt nem sikerült neki kitudni. Végre is Olajos a csendőrséghez fordult, mire még aznap megletek a tettesek Mátity Lázár és Rauski József moholi lakosok személyében, akik állításuk szerint csak 7 szálát fogták ki a Tiszából. Ebből már akkorára kétöt szétaraboltak és megosztottak rajta, míg az 5 szálát önként átadták Olajosnak. A két atyafit a csendőrség feljelentette.

Halálos baleset. Uroscó Bogdán szablyai 18 éves juhászlegény birkákat őrzött a szablyai téli legelőn. Néhány nap előtt a téli töltesen egy ütőszeges pisztolyt talált s ezzel igyekezett unalmát elűzni. A pisztolyt felig puskaporral megtöltötte, s azután a csövét földdel tömte be. Több ízben próbálta elsűtni, de az mindig csütörtököt mondott, mert rossz volt az ugynevezett pisztolycsöcs. A legény erre a pisztoly száját a gyomrához szorítva gyufát gyújtott, hogy a pisztolycsöcsit megmelegítse. A gyufa lángjától a csöcsnyíláson lángot fogott puskapor azonban nagy durvánással felrobbant, s a csöbe préselt föld nagy erővel a szegény juhászlegény gyomrába hatolt be, s a belket széthasítva s kidobva hanyatt vágta a szerencsétlent, ki néhány óra alatt kiszenedett.

A gondatlanság áldozata. Kovács Pál ujvidéki hajómunkás felesége szombaton bevásárolni ment, egy négy éves és egy öthónapos kis gyermekét pedig bezárta a lakásba. A tüzhelyből parázs esett ki a szobába, amitől a szoba padlózata meggyulladt és a szobában olyan füst keletkezett, hogy abban az öthónapos kis apróság megfulladt, a nagyobb gyerek pedig súlyosan megbetegedett. A szülők ellen gondatlanságuk miatt eljárást indítanak.

A mostohafiu és az após merénylete. Komlósi János bácsbokodi gépész a mostohafia és az apósa meglesték és revolverrel támadtak rá. Komlósi több sebtől véresen a földre bukott és mire a kórházba vitték, meghalt. A merényletet lefolytatták.

Szerencsétlenség a cirkuszban. Zentán egy vándorcirkusz tart most előadásokat. A cirkusz előadást rendezett a tanítványok részére, amely alkalmával sok fiú és leány volt az arénában. Közben egyik állatszeldítőnő produkálta magát, egyik oroszán megvadult és nekirontott a szeldítőnőnek. Mire a cirkuszi szolgák beharagtak és kiszabadították a vadállat karmai közül, az állatszeldítőnő súlyos sérüléseket szenvedett. Az iskolásgyermekek között nagy pánik tört ki, de baja senkinek sem történt.

Öngyilkos gépgyárosné. Ezelőtt pár nappal történt Szabadkán, hogy Damjánovich-utca 56. számú lakásán öngyilkosságot követett el Kühnemann Viktorné, született Kaufmann Irma, az ismert gépgyáros huszonöt éves felesége. Először szublimátot ivott, azután fölívta az ereit. Akkor beviték az Istvánszatóriumba. Állapota hat napon át válságos volt, szombaton meghalt. Hátrahagyott levelében egy milliónyi vagyonát a férjére hagyta. Tettének okát nem tudni.

Öngyilkosság. Davidovác István palánkai gyógyszerészi laboráns a napokban megmérgezte magát. Tettét idejében észrevették. A gyors orvosi segély megmentette az életnek.

Elrabolt leány. Egy szerelmes moholi legény harmadmagával elrabolt egy vendégségben volt óbecsei leányt, aki most kiszabadulása után érdekes feljelentésben mondja el elrablását a csendőrségnek. Az eset a következő: A múlt vasárnap Zsekity Tamás és 17 éves leánya Óbecséről Moholra rándultak át vendégségbe Sztipánsev Péro rokonukhoz. Estefelé járt az idő, amikor Kubority Mladen moholi legény beüzent a házigazda Ivánka nevű leányával, hogy szeretne egypár szót váltani Zsekity Milénával, mint régi ismerősével. A leány gyanútlanul ment ki az utcára, ahol már vártak rá: Kubulity, továbbá ennek két barátja Perlaity Iván és Péity Milan moholi legények. Alig váltottak azonban néhány szót a leánnyal, csakhamar egy kocsi robogott elő, mire a legények a leányt fölkapták s a kocsira tették, hogy pedig ne tudjon sivalkodni, kendővel betömtek a száját. Mikor a leánnyal kiértek a községből, kivették szájából a kendőt s revolvert szegeztek a mellének, agyonlövessel fenyegetve, ha mukkani mer. E közben az egyik legény a leány ujjáról nem mulasztotta el lehuzni 30 koronát érő aranygyűrűjét. Így értek el este 9 óra felé Ugranov Danesika szállására, ahol meghaltak. Perlaity és Péity a szobában nyertek elhelyezést, Kubority pedig az elrabolt leánnyal az istállóban húzódott meg. Itt Kubority a leányt szerelmével ostromolta s minden ellenkezés és könyörgés dacára ott tartotta. Reggel a szöktető legény a saját szüleihez vitte a leányt, hol az apa feljelentésére másnap a csendőrség megtalálta őket. A leányt a csendőrök visszavitték szüleihez, a leányrablókat pedig följelentették a szabadkai kir. ügyészséghez.

C S A R N O K.

UTIEMLÉKEIM

DÁNIABÓL, SVÉDORSZÁGBÓL és NORVÉGIÁBÓL

Írta: **Özv. Szakáts Gyuláné.**

(Folytatás.)

A Dóm nagyon szépen épített, impozáns nagy templom, ez a norvégiek koronázó temploma. Körülötte gyönyörűen gondozott temető van; szomorufüzet vagy ákácot itt nem látni, magastörzsű, szép nagy fák állnak őrt a sirok felett. Nyáron át Trondhjemnek nagy idegenforgalma van, a Nord-Caphoz utazók legnagyobb része Stockholm vagy Kristiána felől vasutttal érkezik ide és innét mennek a nagy Turisten-Dampferekkel a Nord-Caphoz, 7 napig tart az ut innét oda és vissza.

Én a fjordokat akartam látni és azért innét Bergenbe hajóztam; két éjjel és egy nap tart ez az ut. Az elegáns berendezett kényelmes nagy hajón igen szép utazó közönség volt együtt, meg is ösmerkedtünk egymással és kitűnt, hogy Európa majd minden nemzete képviselve van; még néhány amerikai és afrikai is volt a társaságban. A társalgó teremben zongora állt és egy hegedű, melyen az egyik tengerész-tisztnek, közkívánatra játszani kellett volna, de hangolás közben 3 hurja elpattant, biztattuk, hogy játszon egy húron, de szerénykedett, hogy ő nem Paganini. Erre én elmeséltem, hogy járt Paganini Párisban léte alkalmával: Egy hangversenye után kocsin akart lakására menni, a kocsis azonban horribilis összeget

kért és ezt Paganini nem akarta megadni; erre az élelmes párisi azzal állt elő, hogy egy ilyen nagy művész, aki egy húron játszva is vagyont tud szerezni, csak megadhatja ezt az összeget. Paganini azt felelte: „Jól van, megadom! de csak akkor, ha maga is olyan nagy művész lesz, hogy egy keréken tudja a kocsiját hajtani!”

Nagyon kedélyes kezdett a hangulat lenni, most azonban egy jókorát lódult a hajónk, kiértünk a nyílt Óceánra és a hullámok elég gorombán nekünkrontottak, kiki igyekezett eltűnni a kabinjában, mert csak teljesen nyugodtan feküdvé tudta az ember a tengeri betegséget elkerülni.

Az én külön kabinom a fedélzeten lévén, az a nagy előnye volt, hogy az erős hullámszél is nyitva tarthattam az ablakomat. — Éjjel 2 órakor a nap felkelt, 3 órakor azonban köd ereszkedett, oly sűrű köd, hogy 2 méternyi sem lehetett látni; a hajó megállt és 2—3 percenként gőzszirénája erősen bugott, közben harangjelzéseket is adott; köröskörül több hajó bugása hallatszott, mind álltak, ilyen vak ködben menni nem lehet, különben elkerülhetetlen az összeütközés.

Nem félttem, mert azt gondoltam, hogy épen úgy Isten kezében vagyok itt nyílt tengeren, a vágni való ködben, mint a szárazföldön bárhol is. Ha bajnak kell történni, a félelmemmel ugysem hátrithatom el azt. Végre kicsit oszlott a köd és nagy lassan, folytonos harangjelzéssel haladva, 8 óra felé elértük Christiánsundot, szép fekvésű, nagy kereskedelmi város ez; kikötője tele van hal szállító hajóval és bárkával és az a halillat, ami ezekből szétárad, az egyszerűen borzasztó! Hálát adtam Istennek, mikor ismét a nyílt tengeren voltunk, a köd miatt még mindig lassan haladtunk, míg végre 10 óra felé eloszlott és leirhatatlan szép látvány tárult a szemem elé. Óriási, részben hóval fedett, részben kopár, vagy moha és törpe fenyővel benőtt hegyek, mély szakadékok, zúgó vizesések. Közvetlen a parton egy-egy kis zöld rét, ezen néhány halászházikó. Gyönyörű, vadregényes, igazi norvég tájkép és bár kopár, de rideg és sivárnak nem mondható. A nap sugarai meleg fényvel vonnak be mindent, a hó vakítóan csillog, a sziklák között meghúzódó moha olyan, mintha arany fátyolt szőttek volna föléje, a sugarak és a vizesések mintha briliánsokból lennének, úgy verik vissza a napfényt. Nem kopár táj ez, mint ahogy az ember Norvégiát elképzele, több itt a fény és ragyogás, mint bárhol máshol. Nincsenek szavak, melyekkel ennek a tájnak a nagyszerűségét le lehetne írni! A szemek felveszik ezt a felséges képet és belevésik az emlékezetbe.

(Folyt. köv.)

Művészet — Irodalom.

Az ifjúság ünnepe március 15-ike s szépen, lelkesen ünnepli meg Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás, március 15-iki számában Endrődi Sándor cikkével és Mikszáth Kálmán egy hátra hagyott elbeszélésével, mely Brauyiszko bevételeiről szól. Ezenkívül Sebők Zsigmond folytatja Az arany cipő, Benedek Elek Oh, szép ifjúságom című regényét, Szemere György elbeszélést ír, Benedek Elek kedves verseket a tavaszról, Manno Miltiadesz kedves képet rajzolt, Elek nagyapó szép kis mesét mond el. Bihari Ferenc hírneves szakember elbeszéli,

hogyan tanította labdarugásra a brassói tüzérekatonákat, Zsiga bácsi kedves mókát mond el. A Kis Krónika rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A „Vasárnapi Ujság” március 15-iki száma pompás és rendkívül érdekes képeket közöl Gül Baba sírjáról, mely most újra aktuálissá vált, Szigligeti Ede ünnepéről, régi pesti hid-tervekről, gróf Vay Péter harmadik világháború utazásáról, a hegedű történetéről és készítéséről, Wied herceg utjáról Albániába, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula új regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Jászai-Horváth Elemér verse, Zoltán Vilmos versfordítása Rabindramath Tagoreból, Lagerlöf Zelma regénye, stb. Egyéb közlemények: egy régi német utazó magyarországi följegyzései dr. Holub Józseftől, az aviatika ujdonságai s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre ötkorona, a „Világ krónika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalban (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

HIRDETÉSEK.

ELADÓ GYÜMÖLCSFÁK.

Németh György jánosalmi birtokán több ezer 3 éves nemes gyümölcsfa eladó. Darabja a jánosalmi vasuti állomásig szállítva **30 fillér.**

Megkeresések KÖRÖSI ANTALHOZ Jánoshalma intézendők.

Hirdetmény.

Zombor határában az ugynevezett rancsevői pusztadülöben lévő Sztrilich Teréz és Gyula tulajdonát képező 96 katasztrális hold föld **1914. október 1-től bérbeadó.**

Levélben értekezhetni **özv. dr. Buday Dezsőnével** Budapest, Fehérváry-ut 4., I. em., 2. ajtó.

Házeladás.

A Gólya-utca 4. sz. alatti ház, mely áll 2 szép tágas utcai, 1 udvari szoba 1 konyha, 2 éléskamra, pince és mellékhelyiségekből, melyet a tulajdonos használ, továbbá 2 udvari lakásból, mely 168 koronáért bérbe van adva, sürgősen igen előnyös feltételek mellett eladó. Kiválóan alkalmas koreshának vagy üzlethelyiségnek — ezelőtt 2 évvel is volt üzlet benne — az üzlethez szükséges vasalt külső és üveges belső két szárnyas ajtók tokokkal készletben vannak és szintén eladó.

2-2 **Értekezhetni a háztulajdonosnál.**

Hajhullás ellen

:: lugmentes hajmosó ::

- - **Pixobin** - -

lugmentes kamillahajmosó

:: oxigénnel ::

- - **Ciwuco** - -

Ára csomagonként 30 fillér.

- - **Füüdösó** - -

Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya

Csalódásig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az

„Illatszerpárnácskák”

Ára 40 fillér csomagonként.

Ha az Ön helységében nem kaphatók, úgy küldjön bélyegeket 30. illetve 40 fillért és portóra 10 fillért és ezért bérmentve kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyikét. — Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek maga rabhatban és ingyenes propagandában részeseülnek.

Készíti: **Ciwuco Chemische Industrie Berlin.**

Egyedüli vezérképviselőt:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN

Budapest, VIII. Szigetvári utca.

516/1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. járás-bíróság 1912. évi Sp. IV. 2383. számú végzése következtében hivatalból Blasehek Konrád budapesti lakos javára 766 korona s járulékaik erejéig 1913. évi április hó 14-én fogatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: két ló nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1913. évi V. Pk. 1463. sz. végzése folytán 666 korona tökekövetelés, ennek 1910. január hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 130 korona 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban a városháza udvarán leendő eszközzésére **1914. évi március hó 28-ik napjának délelőtti 12 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1914. évi március hó 9. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

3131/Polg. 1914. szám.

Hirdetmény.

Mint hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter által 61867/III—1. 1913. sz. a. elrendelt kisajátítási eljárás során Bács-Bodrog vm. közigazgatási bizottságának 645/1914. sz. a. áttett iratai szerint a zombor—óbecsei h. é. vasut cservenkai állomásának kibővítési céljaira szükséges földterületek tekintetében a kisajátítási terv és összeírás jogerősen megállapított, de az ingatlanok kártalanítási ára tekintetében a kisajátító m. kir. államvasutak és dr. Göttsche Frigyes kisajátítást szenvedett közt egyezség nem jött létre; ezért a kir. törvényszék a Cservenka község határában lévő s dr. Göttsche Frigyes tulajdonú a cservenkai 228. sz. betétből a 2521. sz. betétbe átjegyzett 2650/2. hrsz. 164 négyszögöldnyi, 2651/1. hrsz. 90 négyszögöldnyi és 2652/1-b hrsz. 89 négyszögöldnyi ingatlanokra mint kisajátított földterületekre nézve a kártalanítási eljárás az 1881. évi XLI. t. c. 46. § a alapján elrendeli.

A kártalanítási eljárásra tárgyalási határnapul **1914. évi március hó 27. (huszonhetedik) napján délelőtti 10 óráját** Cservenka községhezoz kitűzi, amikor a és ahová a kisajátító m. kir. államvasutak igazgatósága dr. Göttsche Frigyes kulai lakos kisajátítást szenvedett, valamint a netáni érdekelt igényjogosultakat azzal a figyelmeztetéssel idézi meg, hogy bármelyikük elmaradása a kártalanítási határozat meghozatalát nem gátolja.

A netán távollévő vagy ismeretlen érdekeltek részére ügygondnokul dr. Buják József zombori ügyvédet kinevezi s a kitűzött tárgyalási határnapra szintén megidézi.

A tárgyalás vezetésével dr. Margitay Valér kir. törvényszéki bírót bizza meg és jegyzőkönyvvezetőül Vlach Ferenc kir. tszéki joggyakornokot küldi ki.

Zombor, 1914. évi március hó 4-én. — Dr. Margitay s. k., kir. tszéki bíró.

Kiadmány hitelélül

Olvashatlan,

kiadó.

ELADÓ!

Különféle használt butorok (nagy, iratoknak is használható szekrény, előszoba-állvány, asztal stb.) **eladó**
dr. Strasser Lajosnál.

Árlejtési hirdetmény.

A Zomborvidéki lecsapoló társulat (Zombor) ezennel közhirrre teszi, hogy a társulati szivattyutelepek építkezési munkálatainak biztosítására **1914. évi április hó 3-án** nyilvános írásbeli versenytárgyalást tart.

A zárt írásbeli ajánlatok 1914. év április hó 3-án d. e. 9 óráig a társulati igazgató mérnöknel adandók be, később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csakis kellő képesítéssel bíró, oly szabvállalkozók ajánlatai vétetnek figyelembe, akik a mély építkezések terén megfelelő gyakorlattal bírnak, s ezt igazolni tudják.

A kellőleg lepecsételt írásbeli zárt ajánlatokba be kell írni az ajánlattevő nevét, polgári állását, állandó tartózkodási helyét, az ajánlati egységáruk számokkal és szóval a társulatnál megszerzhető előmért költségvetés űrlapokra irandók be.

Minden ajánlathoz a társulatnál megszerezhető árlejtési és vállalati feltételek egy példánya is csatolandó, melyet ajánlattevő annak igazolásául, hogy a feltételeket ismeri, s azokat magára nézve kötelezőleg elfogadja, aláírni tartozik.

A bánatpénz 4000 korona, amely készpénzben, vagy a fenálló miniszteri rendeletek értelmében óvadékképes értékpapirokban az ajánlathoz melléklendő.

Zombor 1914. évi március hó 15-én.

**A választmány által kiküldött
5-ös bizottság**

514. szám. 1914

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1912. évi Sp III. 583 számú végzése következtében dr. Lallosevits János zombori ügyvéd által képviselt Koczkar Zsigmond és Társa zombori lakosok javára 589 és 124 korona 39 fillér s járulékaik erejéig 1914. évi február hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülglalt és 1235 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 hintó és különféle ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1913. évi Pk. 1952. sz. végzése folytán 712 kor. 39 fl. tőkekövetelés, ennek esedékes lejárt napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 27 korona 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban kötvös-körut 25. leendő eszközésére 1914. évi április hó 2-ik napjának délelőtti 11¹/₂ órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1914. évi március hó 9-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Zomborvidéki lecsapoló társulat (Zombor) ezennel közhirrre teszi, hogy a Mosztonga medrében a Ferenc csatornától a Magyar utig terjedő szakaszán vízlevezető csatornát létesít. Ezen 16 km.-re terjedő, mintegy 120000 m.³ földmozgósítást igénylő ásási munkálatnak, beleértve a szükségessé váló sás és nádvagást, valamint az esetleg szükséges fa és bokorirtást is, vállalati uton történő biztosítására írásbeli ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

Az írásbeli zárt ajánlatokba be kell írni az ajánlattevő nevét, polgári állását, állandó tartózkodási helyét, valamint a köbméterenkénti egységárat.

Bánatpénz 4000 korona, amely összeg készpénzben, vagy a pénzügyminiszterileg megállapított óvadékképes

értékpapirokban az ajánlathoz melléklendő.

Benyújtási határidő **1914. évi április hó 3-án délelőtti 9 órája**, mely időig az ajánlatok a társulati igazgató mérnöknel adandók be.

Ezen feltételeknek meg nem felelő, valamint távirati uton eszközölt ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A munkálatokra vonatkozó részletes versenytárgyalási feltételek Zomborban a társulat irodájában, valamint Budapesten, a m. kir. kulturmérnöki hivatalban (V. Sziget utca 5/7.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az előbbi helyen a tervek is megszemlélhetők.

Zombor, 1914. március 15-én

**A választmány által kiküldött
ötös bizottság.**

Kitüntetések :

Arad
Budapest
Budapest
Budapest
Belgrád
Berlin
Győr
Lovrin
Lugos
Nagybecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka *—9
Temesvár
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

!! F A J T O J Á S O K !!
Reitter Oszkár főkapitánynál,
NAGYBECSKEREKEN kaphatók.

Elsőrendű Angliából hozatott fajtisza telivér

Hőfehér Orpington
Hőfehér Wiandotte (amerikai kitűnő téli tojók)
Fekete Langsán
Kendermagos Plimut Rocks
Sárga Orpington tyúk; továbbá
Hőfehér óriási pekingi kacsa.

TOJÁSOK DARABJA 60 FILLÉR!!

Razásmentes biztos csomagolás, faládákban ingyenes.

Allami nagy aranyérmek!

Legelső győzelmi díjak, — hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.
Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagytestű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. — Darabja 25 korona.

! H a e r e d e t i !

SCRUM, MERMAID és SCHLESENGER
FOOTBALL és TENNIS

felszereléseket, azonkívül mindennemű

fényképezési

cikket a legjobb minőségben és legolcsóbb árban akar beszerezni, úgy mint legszolidabb és legmegbízhatóbb céget, a

DÉLMAGYARORSZÁGI KOSMETIKAI VÁLLALAT
SPORT-OSZTÁLYÁT

ajánljuk a nagyérdemű olvasó közönség szives figyelmébe.

*—26

Telefon: 215.

WEIDINGER-HÁZ.

Z O M B O R.

TREFORT-UTCA 5.

Sürgőnycim:

KOSMETIKA.

HÁZELADÁS.**Eötvös József-körút 15. számú****LAKHÁZAM**hurcolkodás miatt előnyös
feltételek mellett szabad kéz-
ből eladó.

3-3

Özv. dr. Pavlovits Jenőné.

2282/P. 1914. szám.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék a m. kir. államvas-
utak kérelmére a kisajátítási törvény 32. §-a
értelmében az egyezségileg megállapított
kisajátítási terv alapján elrendeli a kártalanítási
eljárást a Cservenka község határában
levő és Siegel Jánosné sz. Dech Erzsébet
cservenkai lakos tulajdonát képező a cser-
venkai 1600. sz. betétben 4836/2-b. hrsz. a.
fölvett 1 h. 572 négyszög ölnyi ingatlanból
elfoglalt 7 négyszög ölnyi, az 1604. sz. be-
tétben 4836/2-a. hrsz. a fölvett 1 h. 572
négyszög ölnyi ingatlanból elfoglalt 25 négy-
szög ölnyi és a 2292. sz. betétben fölvett
4836/1. hrsz. 31 h. 188 négyszög ölnyi in-
gatlanból elfoglalt 108 négyszög ölnyi birtok
részletekre nézve.

A kártalanítási eljárás megkezdésére
tárgyalási határnapul **1914. évi március
hó 20-ik (huszadik) napjának d.
e. 10 óráját Cservenkára** a köz-
séghezhoz kintzni, amikorra és a hová a
kisajátító képviselőiben a szabadkai üzlet-
vezetőséget, továbbá kisajátítást szenvedett-
ként Siegel Jánosné sz. Dech Erzsébet tulaj-
nost, valamint szolgálmi jogosultakként Besch
sz. Silberhorn Margit cservenkai lakosokat,
továbbá a netáni egyéb igényjogosultakat,
végül a távollevő és ismeretlen érdekelt
részére ezennel ügygondnokul kinevezett dr.
Veszelyovszky József zombori ügyvédet meg-
idézi azzal, hogy az érdekelt elmaradása
a kártalanítási határozat meghozatalát nem
gátolja.

A tárgyalások vezetésére dr. Margitai
Valér kir. törvényszéki bírót küldi ki.
Zombor, 1914. évi február hó 18-án.

A kir. törvényszék.Dr. Eperjessy Béla,
kir. trvszéki elnök.Dr. Szakács,
jegyző.

3-2

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

*-14

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és
illatszertárakban.**Ne tessék elfogadni**

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha
nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi,
de sokszor utánzott **JOHANN MARIA
FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Akkor sem kell elfogadni helytelen és
utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és
kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna
kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-utca 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

≡ A ≡

JELENKOR

LEGJOBB

TEÁJA.

ÁRAK:	No. 3	2	1	0	00	szám
1 Csg. 50 gramm K	—50	—60	—80	1—	180	
1 " 100 " " "	1—	120	160	2—	360	

FŐLERAKAT:

15-13

Ráczits és Czvrkusits cégnél**ZOMBORBAN.****MEGNYILIK** március
hó 19-én**SZLÁVY OSZKÁR**

vas-, szerszám és konyhaberendezési üzlete

ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS (FŐ) UTCA 7. SZÁM ALATT,

a Takarékpénztár mellett.